

Målnummer:	UM7533-12	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2013-03-22		
Rubrik:	Ett barn, som lider av livshotande leukemi, har tillsammans med sin förälder beviljats uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Eftersom barnets behov av avancerad vård och behandling har bedömts vara av övergående natur har uppehållstillstånden tidsbegränsats.		
Lagrum:	1 kap. 10 § samt 5 kap. 6 § och 9 § utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• MIG 2007:48• MIG 2010:23		

REFERAT

A och B sökte asyl i Sverige den 29 augusti 2011 och anförde i huvudsak följande. De sökte skydd i Sverige för att B var sjuk i leukemi. Eftersom B inte kunde få vård i hemlandet Kosovo reste de till Serbien där B vårdades i två månader. När de kom tillbaka till Kosovo på permission blev de trakasserade av albaner för att de hade sökt vård i Serbien. De trodde inte att det skulle vara möjligt att få fortsatt vård i Serbien på grund av de svårigheter som fanns att ta sig in i landet och de konflikter som råder mellan folken i Serbien och Kosovo. De valde då att resa till Sverige.

Migrationsverket avslog ansökningarna den 31 januari 2012 och beslutade att A och B skulle utvisas från Sverige. Migrationsverket konstaterade att trakasserierna härrörde från privatpersoner och ansåg att A och B inte hade gjort sannolikt att myndigheterna i Kosovo saknade vilja eller förmåga att bereda dem skydd. Vid tidpunkten för Migrationsverkets beslut hade B genomgått cellgiftsbehandling i Sverige och hans benmärg bedömdes enligt ingivet läkarintyg vara frisk. Viss behandling och uppföljning var dock planerad. Migrationsverket bedömde att vård fanns att tillgå i Serbien för det fall att B skulle behöva fortsatt vård och fann vid en samlad bedömning att omständigheterna i ärendena inte var synnerligen ömmande.

A och B överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen. De anförde bl.a. att i maj 2012 hade B fått ett återfall i sin leukemisjukdom och behövde genomgå behandlingar som han inte kunde få i sitt hemland.

Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2012-07-12, ordförande Emanuelsson och tre nämndemän), avslog överklagandet men beviljade anstånd med verkställighet av utvisningsbesluten. Tidpunkt när verkställighet skulle ske fick bestämmas i samråd med läkare. Migrationsdomstolen anförde bl.a. följande. A och B är inte i behov av internationellt skydd. Den medicinska utredningen visar att B lider av en

synnerligen allvarlig sjukdom. Av i målet åberopad landinformation framgår dock att adekvat vård finns att tillgå i Serbien. Av landinformationen följer att vården är tillgänglig för medborgare i Kosovo till följd av att Serbien inte har erkänt Kosovos självständighet. Även med beaktande av att B är ett barn är omständigheterna i målet inte sådana att A och B kan medges uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter. B:s hälsotillstånd är sådant att det för närvarande föreligger hinder mot verkställighet. Hindret bedöms dock inte vara bestående. B ska därför beviljas anstånd med verkställigheten av utvisningsbeslutet. Som vårdnadshavare beviljas även A anstånd under samma tid på grund av B:s behov av vård.

A och B överklagade domen och yrkade i första hand att de skulle beviljas permanenta uppehållstillstånd, arbetstillstånd för A samt flyktingstatusförklaring. I andra hand yrkade de att de skulle beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd. Till stöd för sin talan anförde de i huvudsak följande.

B har fått återfall i sin leukemisjukdom och har nu genomgått en stamcellstransplantation. Efterbehandlingen beräknas till cirka ett år. Det är oomtvistligt att han aldrig kommer att bli fri från sin sjukdom. Någon möjlighet att få nu aktuell vård och behandling i hemlandet eller i Serbien finns inte. Vid en samlad bedömning av de omständigheter som har kommit fram i målet och med särskilt hänsyn till att B är ett barn hävdas att utvisning är olämpligt. Det föreligger synnerligen ömmande omständigheter för att låta dem stanna i Sverige.

Till styrkande av hälsotillståndet m.m. gav A och B in ett flertal läkarintyg.

Av intyg utfärdat den 8 november 2012 av överläkare vid Skånes universitetssjukhus framgår bl.a. följande. B insjuknade i juni 2011 i akut myeloid leukemi i Kosovo. Behandling startades i Belgrad, Serbien. B flyttade till Sverige i september 2011 och har fått behandling här som avslutades i november 2011. Vid en rutinkontroll konstaterades ett återfall i maj 2012. Fadern bedömdes som en passande stamcellsdonator och B blev stamcellstransplanterad i oktober 2012. Stamcellstransplantation innebär risk för olika transplantationsrelaterade komplikationer för att patienten har ett nedsatt immunförsvar. Utöver risk för infektiösa komplikationer uppstår hela tiden ungefär ett år efter transplantation en risk för transplantationsrelaterad graft versus host sjukdom. Utöver de komplikationerna finns det under de fyra första månaderna efter transplantationen en risk för graftavstötning. B måste genomgå täta kontroller med provtagning, substitution av immunglobuliner och profylaxbehandling av hotande infektioner i ett år efter stamcellstransplantation. Ett nytt ställningstagande till B:s allmäntillstånd måste tas i september 2013 om inga andra akuta utvecklingar, till exempel återfall eller andra livshotande komplikationer som kräver fortsatt behandling, har uppstått.

Av intyg utfärdade den 8 augusti 2012 och den 12 september 2012 av leg.

läkare vid Skånes universitetssjukhus framgår bl.a. följande. Haploidentisk stamcellstransplantation är en högspecialiserad behandlingsmetod som inte kan utföras i alla transplantationscentra. I Norden finns det bara två centra som har erfarenhet av haploidentiska transplantationer. Det finns ingen möjlighet att behandla B med samma metod i hemlandet eller i grannlandet Serbien. Utan transplantation blir chansen för att uppnå en hållbar behandlingseffekt minimal. Komplikationsfri allogen stamcellstransplantation ger inte någon garanti för att patienten blir fullständigt botad från sin leukemi.

Migrationsverket medgav att A och B skulle beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd om ett år och anförde till stöd för sin inställning bl.a. följande.

Av intyget från den 8 augusti 2012 följer att förutsättningarna i målet har förändrats och att den vård som B numera är i behov av inte kan erhållas i hemlandet. Då det är fråga om ett barn som lider av en livshotande sjukdom och där den nu föreslagna behandlingen, som endast kan erhållas i Sverige, kan leda till en påtaglig och varaktig förbättring av barnets tillstånd finns det utrymme för att bevilja uppehållstillstånd enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716).

Klagandena har inte vistats i Sverige under särskilt lång tid och har inte heller under denna tid erhållit någon särskild anknytning till Sverige. De har en stark anknytning till sitt hemland, där även A:s make respektive B:s far samt ytterligare syskon befinner sig. Migrationsverket anser inte att det i nuläget finns skäl att bevilja A och B permanenta uppehållstillstånd, även med beaktande av att det är fråga om ett barn.

Det kan utläsas av intyg från den 12 september 2012 att det är fråga om ett barn med en livshotande sjukdom, där den medicinska behandlingen har påbörjats. Det synes vara fråga om en medicinsk behandling som är av övergående natur, även om det inte kan uteslutas att sjukdomen kan återkomma även efter stamcellstransplantationen. Därför är ett tidsbegränsat uppehållstillstånd enligt 5 kap. 9 § utlänningslagen aktuellt. Med hänsyn till att transplantationen genomfördes i oktober 2012 och att den efterföljande behandlingen och kontroll synes pågå i åtminstone sex månader, är det rimligt med tidsbegränsade tillstånd om ett år. Giltiga passhandlingar har getts in till Migrationsverket och klagandena förekommer inte i Schengen Information System eller i Rikspolisstyrelsens misstanke- och belastningsregister.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2013-03-22, Linder, Erliksson, referent, och C. Bohlin), yttrade:

Skyddsbehov

Migrationsöverdomstolen anser, i likhet med underinstanserna, att A och B inte är att betrakta som flyktingar, alternativt skyddsbehövande eller övriga skyddsbehövande enligt 4 kap. 1 §, 2 § och 2 a § utlänningslagen. De kan

därför inte beviljas uppehållstillstånd på denna grund.

Synnerligen ömmande omständigheter

Frågan är därmed om omständigheterna i målet är sådana att A och B kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen.

Enligt 5 kap. 6 § första stycket utlänningslagen får, om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, tillstånd beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas. Barn får enligt bestämmelsens andra stycke beviljas uppehållstillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna personer

Enligt 1 kap. 10 § utlänningslagen ska vidare i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver.

Migrationsöverdomstolen har i ett flertal avgöranden (se bl.a. MIG 2007:48 och MIG 2010:23) konstaterat att tillståndsgrunden synnerligen ömmande omständigheter är av undantagskaraktär och att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Ett skäl för uppehållstillstånd kan vara att utlänningen har en livshotande fysisk sjukdom. Det ska då beaktas om det är rimligt att vården ges i Sverige. När vård och mediciner finns att tillgå i hemlandet kan uppehållstillstånd inte beviljas på grund av synnerligen ömmande omständigheter. Att den vård som kan erhållas i Sverige håller en högre kvalitet än den i hemlandet är inte skäl för att bevilja uppehållstillstånd här.

Migrationsöverdomstolen konstaterar att A och B har en stark anknytning till hemlandet Kosovo där deras övriga familjemedlemmar finns. De har endast vistats i Sverige i omkring ett och ett halvt år. De omständigheter som skulle kunna leda till att de beviljas uppehållstillstånd med stöd av bestämmelsen i 5 kap. 6 § utlänningslagen rör därför i allt väsentligt B:s hälsotillstånd och möjligheter till vård i hemlandet Kosovo eller i Serbien, där han har erhållit vård.

Det framgår av utredningen i målet att B lider av livshotande leukemi. Han genomgick i oktober 2012 vid ett svenskt sjukhus en stamcellstransplantation med fadern som donator, som behandling för denna sjukdom. B har enligt de läkarintyg som har getts in i målet ett kvarstående behov av avancerad vård i ungefär ett års tid efter transplantationen. Det finns enligt intygen en risk för allvarliga komplikationer under denna tid. I målet är det vidare ostridigt att den typ av stamcellstransplantation som B har genomgått och den kvalificerade vård som han behöver under det första året därefter inte kan utföras i Kosovo eller i Serbien.

Migrationsöverdomstolen anser att utredningen i målet visar att B lider av

en mycket allvarlig sjukdom och att han inte kan få nödvändig vård om han återvänder till hemlandet. Det föreligger därmed sådana synnerligen ömmande omständigheter att B ska beviljas uppehållstillstånd i Sverige enligt 5 kap. 6 § utlänningslagen. Även A ska, i egenskap av vårdnadshavare, beviljas uppehållstillstånd med stöd av samma bestämmelse.

Upphållstillståndens varaktighet

Av 5 kap. 9 § utlänningslagen framgår att ett uppehållstillstånd som beviljas med stöd av 6 § på grund av sjukdom ska vara tidsbegränsat om utlänningsens sjukdom eller behov av vård i Sverige är av övergående natur.

I förarbetena till bestämmelsen framhålls att det är varaktigheten och utvecklingen av hälsotillståndet som måste ligga till grund för bedömningen av längden på ett eventuellt uppehållstillstånd. Ju längre varaktighet, ju starkare talar detta för att ett permanent uppehållstillstånd bör beviljas (prop. 2004/05:170 s. 191).

Migrationsöverdomstolen gör i denna del följande bedömning.

Att uppehållstillstånd som beviljas på grund av sjukdom eller behov av vård i Sverige ska vara tidsbegränsade får anses vara en följd av att tillståndsgrunden synnerligen ömmande omständigheter är av undantagskaraktär. Av de läkarintyg som åberopats framgår att B måste genomgå regelbundna kontroller och nödvändig behandling i cirka ett år efter stamcellstransplantation. Med utgångspunkt i det som anges i dessa läkarintyg bedömer Migrationsöverdomstolen att B:s behov av avancerad vård och behandling sträcker sig över ett års tid och är av övergående natur. I en sådan situation ska uppehållstillståndet tidsbegränsas.

B ska därför beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i enlighet med 5 kap. 6 § och 9 § utlänningslagen. Tillståndet bör med hänsyn till behovet av vård gälla fram till och med den 31 oktober 2013. A ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och arbetstillstånd under samma tid.

Migrationsöverdomstolen anser vidare att vid angivna förhållanden ska utvisningsbesluten avseende A och B upphävas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen bifaller överklagandet delvis och ändrar migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut på så sätt att besluten om utvisning upphävs och A och B beviljas tidsbegränsade uppehållstillstånd till och med den 31 oktober 2013. A beviljas även arbetstillstånd under samma tid. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet i övrigt.

Sökord: Barn; Hälsotillstånd; Leukemi; Sjukdom; Synnerligen

Litteratur: ömmande omständigheter; Tidsbegränsat
uppehållstillstånd; Vårdbehov av övergående natur
Prop. 2004/05:170 s. 191